

**Komisija Vlade Republike Slovenije za odkrivanje
in preprečevanje dela in zaposlovanja na črno**

**POROČILO O AKTIVNOSTIH IN UKREPIH ZA
PREPREČEVANJE DELA
IN ZAPOSLOVANJA NA ČRNO**

ZA OBDOBJE OD 01. 07. 2001 DO 31. 12. 2002

Komisija Vlade Republike Slovenije za odkrivanje in preprečevanje dela in zaposlovanja na črno (v nadaljevanju: komisija), ki ima sedež na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, je na podlagi 14. člena Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (Uradni list RS, št. 36/00) dolžna enkrat letno izdelati poročilo o aktivnostih in učinkih preprečevanja dela in zaposlovanja na črno ter ga predložiti v obravnavo ekonomsko-socialnemu svetu in Vladi Republike Slovenije.

1. UVOD

Siva ekonomija je pojav, ki ga najdemo v vseh državah, v vseh gospodarstvih in v vseh političnih sistemih. V različnem obsegu in različni moči je siva ekonomija prisotna v vseh fazah družbenega razvoja in v nobeni družbi ni obrobne pomena. Njeni negativni vplivi so občutni tako za delodajalce in delojemalce kot tudi za državo, socialno zavarovanje, premoženje ter varnost ljudi in okolja.

Osnovni motiv vsake prikrite dejavnosti je v tem, da se udeleženci izognejo plačilu davkov in prispevkov ter pridobitvi potrebnih dovoljenj oziroma izpolnjevanju drugih zakonskih obveznosti za legalno opravljanje neke dejavnosti. S prikrievanjem dejavnosti in zaslužkov v sivi ekonomiji udeleženci izkoriščajo »prednosti«, ki jih imajo ob izogibanju veljavnim gospodarskim, socialnim, pravnim in političnim normam v okviru uradnega gospodarstva.

Zavedajoč se negativnih vplivov sive ekonomije je Vlada Republike Slovenije že julija 1997 sprejela Program odkrivanja in preprečevanja dela in zaposlovanja na črno, Državni zbor Republike Slovenije pa je aprila 2000 sprejel Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno. Oba dokumenta je pripravilo Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

Na podlagi Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (v nadaljevanju: ZPDZC) je minister pristojen za delo, družino in socialne zadeve v soglasju z ministrom za finance dne 02.04.2002 izdal Pravilnik o delih, ki se štejejo za osebno dopolnilno delo, ter o postopku priglasitve teh del (Uradni list RS, št. 30/02).

To poročilo se nanaša na obdobje od 01. 07. 2001 do 31. 12. 2002, kar je sprememba obdobja, za katero se je do sedaj izdelovalo poročilo, ko so se podatki obdelovali in analizirali sicer za enoletno obdobje, vendar za čas od 1. julija preteklega leta do 30. junija naslednjega leta in prikazovali kumulativno od julija 1997. Spremembo poročevalskega obdobja, ki je bilo pogojeno z začetkom skupnega poostrelega odkrivanja in preprečevanja dela in zaposlovanja na črno v juliju 1997, narekuje potreba, da s prehodom na poročevalsko obdobje za koledarsko leto sledimo praksi, kakršna velja tudi na drugih področjih. Tako bo že v prihodnjem letu mogoče predstaviti primerljive podatke za dve koledarski leti, saj so ti že sedaj obdelani posebej za leto 2002. Ob tem želimo opozoriti, da sprememba obdobja in načina prikazovanja na primerljivost najpomembnejših podatkov, to je ugotovitev nadzornih organov, ne vpliva, ker se le ti že vseskozi izkazujejo v odstotkih posameznih ugotovitev glede na pregledane subjekte.

2. ODKRIVANJE IN PREPREČEVANJE DELA IN ZAPOSLOVANJA NA ČRNO V OBDOBJU OD 01. 07. 2001 DO 31. 12. 2002

2.1. Skupne akcije in njihove značilnosti

V obdobju od 01. 07. 2001 do 31. 12. 2002 je bilo 324 (v letu 2002: 188) akcij poostrelega nadzora odkrivanja in preprečevanja dela in zaposlovanja na črno, v katerih je skupno sodelovalo več nadzornih organov. Vse akcije je koordinirala komisija oziroma njene delovne skupine. V skupnih akcijah je bilo pregledanih 1.350 (v letu 2002: 847) subjektov, od tega:

- 622 (v letu 2002: 414) subjektov s strani treh ali več nadzornih organov,
- 328 (v letu 2002: 209) subjektov s strani dveh nadzornih organov in
- 400 (v letu 2002: 224) subjektov s strani enega nadzornega organa.

Značilnost akcij skupnega poostrelega nadzora nad delom in zaposlovanjem na črno je hkrati sodelovanje več nadzornih organov in specifična organizacija izvedbe akcij, ko je hkrati pregledano:

- več subjektov znotraj ene dejavnosti na več lokacijah (npr.: gradbeništvo, tovorni promet, taxi služba, dejavnost varovanja, itd.);
- več subjektov različnih dejavnosti na ožje zaokroženem območju (npr.: trgovina, gostinstvo in dejavnost varovanja na sejmih, glasbeno-scenska in prireditvena dejavnost, gostinstvo in dejavnost varovanja v nočnih lokalih in diskotekah, itd.);
- več subjektov znotraj ene dejavnosti in v okviru enega ožje zaokroženega območja (veletržnice, tržnice, trgovine in boljši trgi, itd.);
- več subjektov različnih dejavnosti na širšem zaokroženem območju (trgovina, gostinstvo in storitvena dejavnost, itd.);
- en subjekt, ki opravlja isto ali različno dejavnost, na več lokacijah (trgovina, gostinstvo, storitve čiščenja, itd.).

Posebni pogoji dela in izjemna zahtevnost izvedbe posameznih akcij narekujejo dobro predhodno pripravljenost akcij in visoko stopnjo medsebojno usklajenega ter koordiniranega sodelovanja posameznih, v akcijah sodelujočih služb. To velja zlasti za tiste akcije, kjer je hkrati pregledano večje število subjektov na večjih površinah – to so akcije pregleda tržnic, veletržnic in sejmov, za akcije, kjer se istočasno pregleduje na več lokacijah več subjektov hkrati, kot na primer v prometu ali pa akcije, kjer se nadzor opravlja v povsem specifičnem okolju – med programom v diskotekah in nočnih lokalih, ko je prisotno 500 do 1500 ljudi, ne da bi se program prekinil.

Posebej je potrebno poudariti, da posamezni nadzorni organi pri pregledih ob koordiniranih akcijah odkrivanja in preprečevanja dela in zaposlovanja na črno, ne opravijo samo preglede s tega področja, temveč večinoma celotne preglede s svojega področja dela v skladu s svojimi pooblastili in pristojnostmi. Tako odkrijejo tudi številne druge nepravilnosti in kršitve zakonodaje, med njimi tudi številne sume kaznivih dejanj.

Skupne koordinirane akcije so le del aktivnosti nadzornih organov pri odkrivanju in preprečevanju dela in zaposlovanja na črno, kajti posamezni organi tudi pri svojem rednem delu in samostojnih pregledih temu področju posvečajo posebno skrb.

2.1.1. Reklamiranje dela in zaposlovanja na črno

Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno prepoveduje reklamiranje dela in zaposlovanja na črno. To je razumljivo, kajti če so prepovedane določene aktivnosti, tudi ni mogoče dopustiti, da se jih reklamira. Pri uveljavitvi zakona je ravno na tem področju prihajalo v začetnem obdobju do različnih tolmačenj njegovih določil.

Način nadzora na tem področju ne omogoča skupnih koordiniranih aktivnosti. Zato ga samostojno nadzirata Inšpektorat Republike Slovenije za delo in Tržni inšpektorat Republike Slovenije v okviru svojih rednih dejavnosti ter zato ta nadzor ni vključen v to poročilo.

2.2. Ugotovitve nadzornih organov

Pri izvajanju zakonskih določil in programa odkrivanja in preprečevanja dela in zaposlovanja na črno so bile v obdobju od 01. 07. 2001 do 31. 12. 2002 ugotovljene naslednje kršitve:

- opravljanje dela na črno (3. člen ZPDZC) je bilo ugotovljeno pri 16,80% pregledanih subjektov (v letu 2002: 13,10%);
- soudeležba pri delu na črno (4. člen ZPDZC) je bila ugotovljena pri 0,10% pregledanih subjektov (v letu 2002: kršitev tega člena ni bila ugotovljena);
- zaposlovanje na črno (5. člen ZPDZC) je bilo ugotovljeno pri 15,50 % pregledanih subjektov (v letu 2002: 15,80%);
- kršitve zakonodaje o davku na dodano vrednost in pravil o vodenju evidenc o nakupu in prodaji blaga in storitev so bile ugotovljene pri 20,70 % pregledanih subjektov (v letu 2002: 24,12%).

2.3. Ukrepi nadzornih organov

Inšpektorji so ukrepali na naslednje načine:

- v 278 (v letu 2002: 148) primerih so podali predlog sodniku za prekrške;
- v 269 (v letu 2002: 156) primerih so izdali odločbo o prepovedi opravljanja dejavnosti;
- v 112 (v letu 2002: 76) primerih izrekli mandatno kazen.

Poleg navedenih ukrepov so inšpekcijske službe ukrepale tudi na druge zakonsko opredeljene načine in v številnih primerih postopke nadzora nadaljevale v skladu s pristojnostmi in pooblastili. To zlasti velja za Davčno upravo Republike Slovenije, ki na podlagi ugotovitev inšpekcijskih služb v skupnih akcijah v številnih primerih nadaljuje z nadzorom s svojega delovnega področja.

2.4. Ukrepi drugih organov

Delo in zaposlovanje na črno ima na podlagi različnih zakonskih določil za posledico tudi ukrepanje drugih organov in sicer v primerih, ko osebe, ki so bile odkrite pri delu ali zaposlovanju na črno, hkrati prejemajo različne pravice oziroma oblike denarnih prejemkov.

Glede na to, da v Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljevanju: zavod) do sedaj v praksi ni bil v celoti implementiran Pravilnik o določitvi vrste in načina izmenjave osebnih in drugih podatkov (Ur.l. RS, št. 33/00), zaradi česar se niso dosledno pregledovali podatki nadzornih organov in posledično sprejemali zakonski ukrepi v zvezi z brezposelnimi osebami, ki so delale ali bile zaposlene na črno, je komisija v letu 2002 vzpodbudila in vzpostavila tesnejše medsebojno sodelovanje in pretok informacij med posameznimi nadzornimi organi in zavodom. Zavod je tako od 01. 01. 2002 do 31. 12. 2002 na osnovi medsebojne izmenjave podatkov z nadzornimi organi preveril 749 oseb, ki so bile pri nadzornem pregledu odkrite pri delu ali zaposlitvi na črno in ugotovil, da jih je bilo kar 198 v njihovi evidenci. Ker je ena izmed sankcij za delo in zaposlovanje na črno tudi črtanje iz evidence brezposelnih oseb, je bilo 90 oseb črtanih iz te evidence, 39 oseb se je v času postopka samo odjavilo iz evidence, postopek za 69 oseb pa na dan 31. 12. 2002 še ni bil zaključen. Pri delu in zaposlovanju na črno odkritim brezposelnim osebam je bilo v 19 primerih odvzeto denarno nadomestilo oziroma denarna pomoč po predpisih o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, 4 osebam je bila odvzeta denarna pomoč po predpisih o socialnem varstvu, 1 osebi pa je bilo odvzeto denarno nadomestilo po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

3. TRENDI NA PODROČJU PREPREČEVANJA DELA IN ZAPOSLOVANJA NA ČRNO

Najslabše stanje je bilo v prvem letu sistematičnega preprečevanja dela in zaposlovanja na črno (od 17. 07. 1997 do 30. 06. 1998), ko je bilo ugotovljeno delo na črno pri 68,90% pregledanih subjektih; zaposlovanje na črno pri 35,40% pregledanih subjektih in kršitve davčne zakonodaje pri 47,00% pregledanih subjektih.

V naslednjih letih se je število odkritih primerov dela in zaposlovanja na črno postopno zmanjševalo in v zadnjem obdobju umirjalo z nihanji za nekaj odstotkov. Tako so bile v celotnem obdobju izvajanja programa skupnih aktivnosti odkrivanja in preprečevanja dela in zaposlovanja na črno (od 17. 07. 1997 do 31. 12. 2002 je bilo skupaj pregledano 4.820 subjektov) ugotovljene naslednje kršitve:

- opravljanje dela na črno v 22,43 % primerih;
- zaposlovanje na črno v 13,10 % primerih;
- kršitve zakonodaje o prometnem davku oziroma davku na dodano vrednost in pravil o vodenju evidenc o nakupu in prodaji blaga in storitev pri 21,22 % odkritih primerih.

V obdobju, ki ga zajema to poročilo (od 01. 07. 2001 do 31. 12. 2002), je odstotek ugotovljenih kršitev v primerjavi s povprečjem ugotovljenih kršitev v celotnem obdobju (od 17. 07. 1997 do 31. 12. 2002):

- na področju dela na črno manjši za 5,53 % (v letu 2002 manjši za 9,33%);
- na področju zaposlovanja na črno večji za 2,40 % (v letu 2002 večji za 2,70%) in
- na področju kršitev davčne zakonodaje večji za 0,52 % (v letu 2002 večji za 2,90%).

4. OSEBNO DOPOLNILNO DELO

Na podlagi ZPDZC je minister za delo, družino in socialne zadeve, v soglasju z ministrom pristojnim za finance, aprila 2002 izdal Pravilnik o delih, ki se štejejo za osebno dopolnilno delo, ter o postopku priglavitve teh del (v nadaljevanju: pravilnik). Pravilnik določa vrste osebnega dopolnilnega dela in zelo poenostavljen postopek priglavitve teh del.

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je zaradi enotnega izvajanja tega pravilnika v praksi v sodelovanju z ministrstvom za notranje zadeve pripravilo posvet za upravne enote ter izdalo posebno brošuro z osnovnimi informacijami za to področje, ki je namenjena tako tistim, ki se odločajo za tako delo, kot tudi delavcem upravnih enot.

Osebno dopolnilno delo se je v praksi že celovito uveljavilo, zato Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve v sodelovanju z upravnimi enotami izdeluje analizo dosedanje uveljavitve osebnega dopolnilnega dela.

5. SPREMLJANJE FINANČNIH UČINKOV ODKRIVANJA IN PREPREČEVANJA DELA IN ZAPOSLOVANJA NA ČRNO

Temeljni motiv vsake sive ekonomije je tudi pri nas, tako kot v vseh državah, izogniti se plačilu davkov in prispevkov. Zato je bila posebna skrb v preteklem letu posvečena vzpostavljanju načina spremljanja finančnih učinkov ob odkritju dela in zaposlovanja na črno. To spremljanje je zastavljeno v dveh smereh in sicer na:

- finančne učinke glede na novo odrejene dajatve (davki in prispevki) ob ugotovitvah dela in zaposlovanja na črno, vključno s pripadajočimi obrestmi in
- finančne učinke glede na kazni za delo in zaposlovanje na črno.

Finančne učinke glede na novo odrejene dajatve bo spremljala Davčna uprava Republike Slovenije, ki že od 01.08.2002 dalje na osnovi osnutka metodologije in z aplikacijo »evidence inšpekcije 2002« sicer testno spremlja finančne učinke preprečevanja dela in zaposlovanja na črno.

Finančne učinke glede na kazni za delo in zaposlovanje na črno bodo na osnovi posebne evidence spremljali tudi sodniki za prekrške ob sodelovanju davčne uprave in nadzornih organov, ki so po zakonu o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno zadolženi za neposreden nadzor.

6. ANALIZA REŠEVANJA ZADEV DELA IN ZAPOSLOVANJA NA ČRNO PRI SODNIKIH ZA PREKRŠKE

Na področju preprečevanja dela in zaposlovanja je še vedno močno prisoten problem obravnave in dokončne rešitve oziroma pravnomočnega kaznovanja kršiteljev pri sodnikih za prekrške. Ministrstvo za pravosodje je v sodelovanju s Senatom za prekrške Republike Slovenije v lanskem letu pripravilo Analizo reševanja zadev sodnikov za prekrške v zvezi z delom in zaposlovanjem na črno s predlogi ukrepov, ki so jo s strani generalnega sekretarja Vlade Republike Slovenije 18. 10. 2002 prejeli vsi člani Vlade. Iz analize, ki sicer zajema podatke za leti 2000 in 2001, stanje pa tudi v letu 2002 ni bistveno izboljšano, izhaja, da so sodniki za prekrške:

- v letu 2000 prejeli v obravnavo 2.391 zadev, izdanih odločb o prekršku (nepravnomočno rešenih) je bilo 1.614, od rešenih zadev je 443 zastaralo, v 806 zadevah pa so bili obdolženci pravnomočno kaznovani;
- v letu 2001 prejeli v obravnavo 1.826 zadev, izdanih odločb o prekršku je bilo 754, od tega je bilo izdanih 42 odločb o zastaranju postopka, 369 obdolžencev pa je bilo pravnomočno kaznovanih.

Pripomniti velja, da so v število prejetih zadev vštete vse prijave nadzornih organov za delo in zaposlovanje na črno, tako tiste, ki jih posredujejo glede na nadzore iz rednega programa dela, kot tiste, ki jih posredujejo glede na ugotovitve v skupnih aktivnostih katere obravnava to poročilo.

Ministrstvo za pravosodje je v omenjeni analizi poudarilo, da je le z novim zakonom o prekrških možno pričakovati izboljšanje reševanja vseh prekrškov, s tem pa tudi prekrškov, povezanih z delom in zaposlovanjem na črno.

7. AKTIVNOSTI KOMISIJE NA DRUGIH PODROČJIH

7.1. Zakon o prekrških

V zvezi z uveljavljanjem novega zakona o prekrških je komisija izpostavila zlasti naslednja vprašanja:

- izdelavo praktičnega modela in preizkusa delovanja novega zakona za vse prekrškovne organe, zlasti v delu, ki se nanaša na hitri postopek;

- pravočasno in prilagojeno strokovno izobraževanje in usposabljanje vseh, ki bodo odločali v postopkih o prekrških;
 - kadrovske zasedbe prekrškovnih organov, saj bodo le ti ob nespremenjeni kadrovski zasedbi, zaradi povečane obremenjenosti lahko manj časa posvečali operativnemu delu in odkrivanju prekrškov;
 - nagrajevanja prekrškovnih organov, saj bodo prevzeli velik del sedanjega dela sodnikov za prekrške;
 - zagotovitve boljše tehnično-tehnološke opremljenosti prekrškovnih organov;
 - preciziranja izvedbe prehodnih določb zakona in
 - optimiziranja postopkov, ukrepov in sodelovanja med prekrškovnimi organi in organi, zadolženimi za izterjavo izrečenih kazni.

Omenjena vprašanja je obravnaval in potrdil tudi Inšpekcijski svet Republike Slovenije, nato pa so bili s temi vprašanji, v decembru 2002, seznanjeni minister za pravosodje, minister za notranje zadeve in generalni sekretar Vlade Republike Slovenije. Razgovor v zvezi z navedenimi vprašanji je bil do sedaj izveden z Ministrstvom za notranje zadeve.

7.2. Zakon o društvih – delovno gradivo in gradivo za prvo obravnavo

Komisija je, ob upoštevanju Poročila o nepravilnostih pri delovanju društev, ki ga je pripravila Davčna uprava Republike Slovenije, Ministrstvu za notranje zadeve posredovala mnenje na delovno gradivo in gradivo za prvo obravnavo zakona o društvih. Pri tem je izpostavila predvsem vprašanja, ki so povezana z natančnejšo določitvijo pogojev, pod katerimi lahko društva neposredno opravljajo pridobitno dejavnost.

8. ZAKLJUČNE UGOTOVITVE

Skupne aktivnosti različnih nadzornih organov, ki jih koordinira komisija so usmerjene predvsem v dejavnosti in območja, kjer se predvideva, da je kršitev s tega področja največ. Akcije so tudi časovno usmerjene na posamezna obdobja in organizirane z dobro predhodno pripravo in tesnim medsebojnim sodelovanjem vseh nadzornih organov, ki sodelujejo v posameznih akcijah. Sama priprava akcij je izjemno pomembna, saj je siva ekonomija področje, ki se hitro prilagaja posameznim ukrepom države. Na dobro pripravo in medsebojno sodelovanje kažejo številne akcije, ko različni nadzorni organi hkrati pregledajo več subjektov na različnih lokacijah, na področju iste ali različnih dejavnosti. Take akcije imajo tudi izjemno pozitiven odmev v okoljih kjer so organizirane, širša javnost pa zaradi varovanja osebnih in poslovnih podatkov zanje večinoma ne izve.

Skupne akcije nikakor niso nadomestilo rednim inšpekcijskim pregledom saj so usmerjene le v dodaten in skupen poostren nadzor, ki se pogosto opravlja izven rednega delovnega časa, med vikendi in ponoči. V rednih-običajnih pregledih posameznih nadzornih organov po njihovih programih in v skladu z njihovimi pooblastili, ko nastopajo samostojno - in teh je tudi veliko več, kot ob skupnih akcijah, je posebna pozornost usmerjena tudi na odkrivanje in preprečevanje dela in zaposlovanja na črno. Pri vseh aktivnostih odkrivanja in preprečevanja dela in zaposlovanja na črno pa nadzorni organi odkrijejo tudi številne druge zakonske kršitve.

Učinkovitost aktivnosti pri odkrivanju in preprečevanju dela in zaposlovanja na črno je odvisna tudi od učinkovitega delovanja sodnega in davčnega sistema, predvsem njegovega hitrega ukrepanja. Iz »Analize reševanja zadev sodnikov za prekrške v zvezi z delom in zaposlovanjem na črno s predlogi ukrepov«, ki jo je izdelalo Ministrstvo za pravosodje (člani Vlade RS so jo prejeli 18. 10. 2002), je razvidno, da je zastaranje vloženih predlogov za uvedbo postopkov še vedno zelo visoko, prav tako pa je delež izterjanih kazni, ki so bile poslane v prisilno izterjavo precej majhen. To pa nima le ekonomskega učinka, temveč predvsem moralno družbenega, saj je s tem povsem razvrednoteno delo nadzornih služb in izničeno prizadevanje na tem področju. Zato je nujno, da bodo sodniki za prekrške in pristojni davčni organi bolj učinkovito reševali zadeve s področja dela in zaposlovanja na črno ter postopke pravočasno pripeljali do zaključka tako, da bodo predvidene kazni tudi izrečene in uveljavljene.

Glede na to, da že dlje časa ni bila narejena celovita analiza o obsegu sive ekonomije pri nas ter njene prisotnosti na posameznih področjih je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve pripravilo izhodišča za razpis raziskovalne naloge s tega področja. Ta raziskovalna naloga bo predvidoma dokončana v letu 2004.

9. PREDLOGI UKREPOV IN POSTOPKOV ZA ZMANJŠEVANJE DELA IN ZAPOSLOVANJA NA ČRNO

Komisija predlaga Vladi Republike Slovenije, da sprejme naslednje sklepe:

1. Vlada Republike Slovenije je obravnavala in sprejela Poročilo o aktivnostih in ukrepih za preprečevanje dela in zaposlovanja na črno za obdobje od 01. 07. 2001 do 31. 12. 2002;
2. Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za finance, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvo za promet, Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport ter Ministrstvo za zdravje, v katerih delovno področje sodijo zakonsko določeni nadzorni organi za odkrivanje in preprečevanje dela in zaposlovanja na črno, zagotovijo njihovo strokovno, kadrovsko in tehnično-tehnološko usposobljenost s posebnim poudarkom na pripravah za izvajanje novega zakona o prekrških;
3. Davčna uprava RS enkrat letno, do konca marca tekočega leta, poroča komisiji o finančnih učinkih odmerjenih davkov in prispevkov zaradi odkritega dela in zaposlovanja na črno za obdobje preteklega leta;

4. Ministrstvo za pravosodje enkrat letno, do konca marca tekočega leta, na osnovi podatkov Senata za prekrške Republike Slovenije poroča komisiji o finančnih učinkih izrečenih kaznih za delo in zaposlovanje na črno za obdobje preteklega leta;